

Η νέα μελέτη του Μητροπολίτη Σουηδίας για τον π. Ευσέβιο Βίττη

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Την Κυριακή, 26 Μαΐου 2024, στα πλαίσια της συμπληρώσεως δέκα ετών του Σεβ. Μητροπολίτου Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυίας κ. Κλεόπα στο πηδάλιο της Επαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου στις Σκανδιναυικές Χώρες, παρουσιάστηκε η μελέτη του για τον μακαριστό Ιερομόναχο κυρό Ευσέβιο Βίττη, με τίτλο: «Ἡ ιεραποστολική διακονία τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Εὐσεβίου Βίττη εἰς τήν Σκανδιναυίαν 1965-1980».

Πρόκειται για έναν αφιερωματικό τόμο σ' έναν καταξιωμένο κληρικό, που καλλιέργησε τον Χριστό στις ψυχές των διαμενόντων στις εσχατιές του Βορρά, κατά τα έτη 1965-1980.

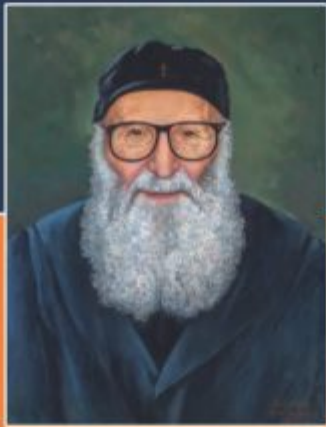
Ο Γέρων Ευσέβιος Βίττης υπήρξε μια από τις πλέον φωτεινές προσωπικότητες της Ορθοδόξου κατά Ανατολάς Εκκλησίας, που λάμπρυνε με το πέρασμά του τον 20ό αιώνα. Υπήρξε εις εκ των πρώτων κληρικών, οι οποίοι υπηρέτησαν στην Ιερά Μητρόπολη Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυίας, όταν εκείνη υπήγετο εκκλησιαστικώς και κανονικώς στην τότε Ιερά Μητρόπολη Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας (1922-1954 και 1963-1968).

Την εν λόγω μελέτη προλογίζουν: η Α. Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Νικήτας, ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος πρ. Αμερικής κ. Δημήτριος και ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Φαναρίου κ. Αγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, στον οποίο ο Σεβ. συγγραφέας αφιέρωσε την εν λόγω μελέτη του, χαρακτηρίζοντάς τον «συνοραματιστή και συνοδοιπόρο».

Στο Πατριαρχικό Γράμμα, ο Οικουμενικός Πατριάρχης σημειώνει: «Ἡ ἱεραποστολική διακονία τοῦ γνησίου αὐτοῦ μετόχου τῆς εὐχαριστιακῆς ὄντολογίας τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας καί πνευματικότητος, ἀπηχεῖ τήν διαχρονικὴν ἀρχὴν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὡς αὕτη διετυπώθη θεοκινήτως ὑπὸ τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη, 2016): «Ἡ μετοχὴ εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν εἶναι πηγὴ ἀποστολικοῦ ζήλου πρὸς εὐαγγελισμόν τοῦ κόσμου».»

ΚΛΕΟΠΑΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΒΙΤΤΗ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΪΑΝ 1965-1980

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εκ του Προλόγου τοῦ Σεβ. Αρχιεπισκόπου πρ. Ἀμερικῆς κ. Δημητρίου πληροφορούμεθα ὅτι «Ὁ πατήρ Εὐσέβιος ὑπῆρξε πάντοτε ἄνθρωπος ἀνοικτῶν πνευματικῶν ὁριζόντων καί σαφοῦς ἀποστολικοῦ προσανατολισμοῦ. Ἔτσι ἐξηγεῖται μεταξύ πολλῶν ἄλλων καί ἡ δεκαπενταετής διακονία του στήν Σκανδιναυία, τήν ὁποία παρουσιάζει μέ εὐγλωττο τρόπο τό παρόν βιβλίο. Ἡ πολυτάλαντη ἐπικοινωνιακή ιδιότητά του -ἐμπλουτισμένη μέ πνεῦμα καί χάρη Θεοῦ καί ἀνυπόκριτη πνευματικότητα- ὑπῆρξε ὁ λόγος πού ἔκανε πολλούς νά τόν ἀναζητοῦν ὅπου εὕρισκετο».

Στον Πρόλογό του, ὁ Ἅγιος Θυατείρων λέγει τα εξής: «Τό βιβλίο, προϊόν ἐμπεριστατωμένης καί ἐξαντλητικῆς ἔρευνας σέ πολλά ἀρχεῖα, ὅπως μαρτυροῦν καί τά περιεχόμενά του, ἀλλά καί ἀξιοποίησης τῶν συγχρόνων ἱστορικῶν μεθόδων τῆς προφορικῆς ἱστορίας καί τῶν βιωματικῶν ἀφηγήσεων, ἀναδεικνύει τήν πολύπλευρη προσωπικότητα τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη καί δίνει τήν εὐκαιρία στό

εϋρύτερο αναγνωστικό κοινό νά γνωρίσει τήν έντυπωσιακή βιοτή καί τήν χριστιανική αὐτοπραγμάτωση ἑνός τῶν πλέον ἐπιφανῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας μας, λαμπροφανῶς τιμήσαντος τήν ἱερή ἀποστολή του, ὡς κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ καί «Κεγχριαίου» ὑπῆρέτη τῶν συνανθρώπων του».

Ο Ἅγιος Φαναρίου, στον Πρόλογό του, εστιάζει στην ανάδειξη του ιεραποστολικού ζήλου του π. Ευσεβίου: «Διήνυε τεράστιες ἀποστάσεις μέ τρένο ἢ αὐτοκίνητο, διακονοῦσε νυχθημερόν γιά νά καλύψει τήν ὅποια ποιμαντική ἀνάγκη, ἐκδήλωνε μέ συγκινητικό τρόπο τή φιλανθρωπία του πρός τούς ἐμπεριστάτους ἀδελφούς, στήριζε μέ αὐτοθυσιαστική ἀγάπη ὅσους ἀντιμετώπιζαν πνευματικούς κινδύνους, πρωτοστατοῦσε σέ ἔργα ἱεραποστολῆς, δίδοντας τήν μαρτυρία τῆς οἰκουμενικότητας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ».

Ο Μητροπολίτης Φαναρίου παρουσίασε τη νέα αυτή μελέτη, προς τιμήν του π. Ευσεβίου Βίττη, της οποίας την έκδοση ανέλαβε εξ ολοκλήρου ο μνημονευθείς Εκκλησιαστικός Οργανισμός.

Στην βιβλιοπαρουσίαση, ο Ἅγιος Φαναρίου ανέφερε χαρακτηριστικά τα εξής: «Τον μακαριστό Γέροντα δεν είχα ευλογία να τον γνωρίσω προσωπικά. ...

Όταν το βιβλίο εκδόθηκε προ ολίγων ημερῶν και μου το ἔφεραν, το κράτησα στα χέρια μου, ομολογῶ με μιά αμηχανία. Δεν ήταν μιά έκδοση με κείμενα του Γέροντα, για να τα διαβάσω μόνο. Ο ἅγιος Σουηδίας σε αυτό το βιβλίο ξεδιπλώνει αριστοτεχνικά ὅλο τον βίο του πατρός Ευσεβίου.

Πῶς να μιλήσω ἐγώ γι' αὐτόν τον ἄνθρωπο του Θεοῦ; Τί να πω για την ζωή του που ήταν ὅλη μια ατέλειωτη προσευχή, ικεσία, ευχαριστία, δοξολογία, θυσία, διακονία;

Δεν σας κρύβω ὅτι ατένισα το ολοφώτεινο πρόσωπο του Γέροντα, ὅπως αὐτό αποτυπώνεται στο ζωντανό πορτρέτο του εξωφύλλου του βιβλίου, ἔκαμα τον σταυρό μου και ἄρχισα την μελέτη.

Με συνοχή καρδίας και δέος βρισκόμουν ενώπιον της μορφῆς του μακαριστοῦ πατρός Ευσεβίου Βίττη, του χαριτωμένου αὐτοῦ ἀνθρώπου, του πνευματικού, του θεολόγου, του συγγραφέα, του ακούραστου ἐργάτη του Εὐαγγελίου, του ἀληθινού μυσταγωγού, μορφῆς ἀσκητικής, με λόγο λιτό, σαφή, σεμνό, μόνιμα ἐκκλησιαστικό.

Εἶναι τεράστια ἡ εὐθύνη να παρουσιάζεις ἕνα βιβλίο για μιά τέτοια βιβλική μορφή, ὡσάν αὐτή του πατρός Ευσεβίου. Όταν μελετάς το βιβλίο ἀφήνεσαι στην ἱστορία και προτιμάς ταπεινά να μιλήσει μέσα σου ἡ φωνή του πατρός Ευσεβίου μέσα ἀπό την ζωή του και τα κείμενά του. Κι ἔτσι νιώθεις ὅτι ἀκούς τη φωνή του Θεοῦ. ...

Ο ἀνά χείρας πολυσέλιδος τόμος, 776 σελίδες, ἀποτελεῖ κυριολεκτικῶς ἕναν

πολύτιμο μαργαρίτη στο πεδίο της σύγχρονης εκκλησιαστικής ιστορίας».

Η έρευνα του Μητροπολίτου Κλεόπα επεκτάθηκε στα αρχεία:

α) του Οικουμενικού Πατριαρχείου (12 επιστολές), β) της Ι. Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας (68 επιστολές), γ) της Ι. Μητροπόλεως Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας (9 επιστολές, 6 “Φυλλάδια Πνευματικής Οικοδομής” υπό τον τίτλο “Η Εκκλησία μου κι εγώ”, 27 άρθρα υπό τον τίτλο “Συγχρονισμένος Χριστιανισμός;” και 3 άρθρα υπό τον τίτλο “Πρόχειρο Μνημόνιο για τή συμμετοχή μου στή Θεία Λατρεία”, δ) του Μητροπολίτου Σουηδίας Πολυεύκτου (23 επιστολές και 1 άρθρο), ε) του Μητροπολιτικού Ναού Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Όσλο (81 επιστολές και 9 “Μηνύματα οίκοδομής”, στ) της Ενορίας Αποστόλου Παύλου Ουψάλης (1 επιστολή), ζ) της Ενορίας Αγίας Τριάδος Γκέτεμποργκ (Πρακτικά Εκκλησιαστικού Συμβουλίου), η) της Ενορίας Μπορώς (Ίδρυτική Πράξις Έλληνορθόδοξου Έκκλησιαστικοῦ Ίδρύματος ή

«Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» ἐν Borås), θ) του Αιδ. Πρωτοπρεσβυτέρου του Οικουμενικού Θρόνου κ. Σεραφεῖμ Φαράσογλου (12 επιστολές, κατάλογος των μελετών και άρθρων του π. Ευσεβίου και περί του π. Ευσεβίου, 1) του Δρ. Ηλίου Π. Παντελίδου (1 επιστολή) και ια) 28 άρθρα του π. Ευσεβίου, υπό τον γενικό τίτλο “Κάθε μήνα – Ένα γράμμα γιά σένα”, δημοσιευμένα στο Σουηδικό Ορθόδοξο περιοδικό Ortodox Kyrkotidning.

Το ιστορικό αυτό εγχειρίδιο διαιρείται σε έξι κεφάλαια. Το πρώτο επιγράφεται «Ἡ ἱερατική διακονία τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη τῆς περιόδου 1965-1980» και υποδιαιρείται στα εξής 9 υποκεφάλαια: 1.1. Ἡ προσωπικότης τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη, 1.2. Ἡ ποιμαντική διακονία καί οἱ περιοδεῖες τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη, 1.3. Προτάσεις γιά προαγωγή τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη, 1.4. Ἡ μισθοδοσία τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη, 1.5. Ἡ ἴδρυσις τοῦ ἡσυχαστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς Ρέττβικ Σουηδίας, 1.6. Ἡ ἐπιστροφή τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη στήν Ἑλλάδα, 1.7. Ἱερά Μυστήρια τελεσθέντα ὑπό τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη, 1.7.1. Ἀρχεῖον Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σουηδίας, 1.7.2. Ἀρχεῖον Ἐνορίας Ἀγίας Τριάδος Göteborg.

Το δεύτερο κεφάλαιο, με τίτλο, «Ἀρχεῖα ἀνεκδότου ἀλληλογραφίας π. Εὐσεβίου Βίττη τῆς περιόδου 1965-1980», υποδιαιρείται στα κάτωθι 11 υποκεφάλαια: 2.1. Ἀρχεῖον Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, 2.2. Ἀρχεῖον Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Θουατέρων, 2.3. Ἀρχεῖον Ἱ. Μητροπόλεως Σουηδίας καί πάσης Σκανδιναυίας, 2.4. Ἀρχεῖον Μητροπολίτου Σουηδίας Πολυεύκτου, 2.5. Ἀρχεῖον Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ὁσλο, 2.6. Ἀρχεῖον Ἐνορίας Ἀποστόλου Παύλου Οὐψάλης, 2.7. Ἀρχεῖον Ἑλληνικοῦ Ὁρθοδόξου ιδρύματος «ἡ Ἁγία Τριάς» ἐν GÖTEBORG, 2.8. Ἀρχεῖον Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησιαστικοῦ ιδρύματος «ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» ἐν Borås, 2.9. Βιβλίον Ταμείου καί Κινητῆς Περιουσίας Ἀγίας Τριάδος Göteborg καί Κοιμήσεως Θεοτόκου Borås, 2.10. Ἀρχεῖον π. Σεραφεῖμ Φαράσογλου, 2.11. Ἀρχεῖον Δρ. Ἡλίου Π. Παντελίδου.

Το τρίτο κεφάλαιο τιτλοφορείται: «Ὅμιλίες & συγγράμματα τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη τῆς περιόδου 1965-1980» και υποδιαιρείται στα κάτωθι 8 υποκεφάλαια: 3.1. Τό συγγραφικόν ἔργον τῆς περιόδου 1965-1980, 3.2. π. Σεραφεῖμ Φαράσογλου, Μελέτες και ἄρθρα τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη, 3.3. Εὐαγγελίας Βίττη, Σχεδιάσμα Βιβλιογραφίας Στεργίου-π. Εὐσεβίου Βίττη, 3.4. π. Σεραφεῖμ Φαράσογλου, Μελέτες και ἄρθρα περί τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη, 3.5. Συγχρονισμένος Χριστιανισμός;, 3.6. Φυλλάδια πνευματικῆς οἰκοδομῆς, 3.7. Κάθε μήνα - Ἕνα γράμμα γιά σένα, 3.8. Ἀναβάσεις.

Το τέταρτο κεφάλαιο αφιερωμένο στα «Θυρανοίξια τοῦ Ἡσυχαστηρίου Ἀγίου Νικολάου Ρέττβικ», περιέχει ένα μόνον κεφάλαιο, με τίτλο: Ἡ τελετή Θυρανοιξίων τοῦ Ἡσυχαστηρίου τοῦ Ἀγίου Νικολάου Ρέττβικ.

Το πέμπτο κεφάλαιο, «Ἀναφορές στήν ἱερατική διακονία & τό Ἡσυχαστήριον τοῦ π. Εὐσεβίου Βίττη», υποδιαιρείται στα ακόλουθα 8 υποκεφάλαια: 5.1. Ἀρχιμανδρίτου Ἀλεξάνδρου Λουκάτου, Ἱστορικόν Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Νορβηγίας, 5.2. Δημητρίου Δελαβέρη, Ἀναμνήσεις ἀπό τόν π. Εὐσέβιο Βίττη, 5.3. Πρεσβυτέρας Βασιλικῆς Φαράσογλου, Τό Ἡσυχαστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου Ρέττβικ, 5.4. Χριστίνης Δανιηλίδου, Ὁ πατήρ Εὐσέβιος Βίττης (1927 - 2009), 5.5. Φωτεινῆς Μπατσέλα, Οἱ ἐμπειρίες μου ἀπό τον Γέροντα Εὐσέβιο, 5.6. Ἀγγελικῆς Διαμαντοπούλου Kruse Jensen, Πατέρας Εὐσέβιος Βίττης, 5.7. Σ.Φ., Ἀναμνήσεις ἀπό τόν π. Εὐσέβιο Βίττη, 5.8. Σ. J., Ὁ Γέροντας!

Το ἕκτο κεφάλαιο, «Παράρτημα», υποδιαιρείται σε 3 υποκεφάλαια: 6.1. Ἄρθρον Νορβηγικῆς ἐφημερίδος Morgen posten τῆς 12ης Ἰουλίου 1965, 6.2. Ἐγγραφα μεταβιβάσεως τοῦ Ἡσυχαστηρίου εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολιν Σουηδίας, 6.3. Φωτογραφικόν ὑλικόν.

Το εξώφυλλο της μελέτης επιμελήθηκε προσωπικῶς ο Μητροπολίτης Φαναρίου, το δε πορτραῖτο του π. Ευσεβίου Βίττη φιλοτέχνησαν οι αὐτάδελφοι Μιχαήλ και Δημήτριος Ανδρούτσος ἐξ Ἰωαννίνων.

